ΜΕΛΕΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ: Απρόσωπα ρήματα (Verba impersonalia)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση Ι.

Να συντάξετε αναλυτικά τις ακόλουθες προτάσεις:

1. Neque id me sane paenitet. (27)
2. Caesaris multum interfuit corvum emere. (29)
3. [...] tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. (44)
4. [...] quod decet cariorem nobis esse patriam quam nosmet ipsos. (46)
5. [...] dixit eis visum in somno sibi esse cervam […] ad se reverti. (48)

<u>Λύση</u>

1. Neque id me sane paenitet:
   paenitet: Ρήμα
   id: υποκείμενο ρημ. (προσωπ. σύνταξη)
   me: αιτιατική του προσώπου που μετανιώνει στο ρ. paenitet
   sane: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρ. paenitet

2. Caesaris multum interfuit corvum emere:
   interfuit: Ρήμα (απρόσωπο)
   Caesaris: γενική του ενδιαφερομένου προσώπου στο interfuit
   emere: υποκείμενο του απρ. ρημ., τελικό απαρέμφατο
   (ενν. Caesarem): υποκείμενο του απαρεμφάτου, αναγκαστική ετεροπροσωπία στην απρόσωπη σύνταξη
   corvum: αντικείμενο του απαρεμφάτου emere
   multum: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο ρ. interfuit

3. …tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum:
   α. tum intellegitur: κύρια πρόταση κρίσης,
   β. quam…amicorum: δευτ. ονομ. πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής άγνοιας:
   α. intellegitur:Ρήμα(απρόσωπο)
   quam…amicorum: δευτ. ονομ. πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής άγνοιας, ως υποκείμενο του απροσώπου ρήματος
   tum: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρ. intellegitur
   β. fuerint: Ρήμα
   (ενν.) tyranni: υποκείμενο ρήματος
   inopes: κατηγορούμενο στο υποκ. tyranni ,με συνδετικό το fuerint
   amicorum: γενική συμπλήρωμα του επιθέτου inopes, γενική αντικειμενική
   quam: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού, ως επιτατικό του επιθ. inopes

4. ...quod decet cariorem nobis esse patriam quam nosmet ipsos:
   decet: Ρήμα(απρόσωπο) της δευτερεύουσας επιρ. αιτιολογικής πρότασης
   esse: υποκείμενο του απρ. ρήματος, τελικό απαρέμφατο
   patriam: υποκείμενο του απαρεμφάτου, αναγκαστική ετεροπροσωπία
   cariorem: κατηγορούμενο στο patriam, λόγω του συνδετικού esse
   nobis: δοτική ως συμπλήρωμα του επιθ. cariorem, δοτική αντικειμενική
   quam nosmet: β΄ όρος σύγκρισης, με α΄ όρο το patriam, λόγω του συγκρ.

cariorem(ο β΄ όρος σύγκρισης εκφέρεται με quam και ομοιόπτωτα με τον α΄ όρο)
ipsos: επιθετικός προσδιορισμός στο nosmet

5. ...dixit eis visum in somno sibi esse cervam ... ad se reverti:
dixit: Ρήμα
Sertorius: (ενν.) υποκείμενο του ρ.
eis: έμμεσο αντικείμενο του ρ. σε πτώση δοτική
visum esse: άμεσο αντικείμενο του ρ., ειδικό απαρέμφατο(απρόσωπο)
sibi: δοτική προσωπική στο απρ. απαρ. visum esse
in somno: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός, που δηλώνει κατάσταση και αναφέρεται στο απαρ. visum esse
reverti: υποκείμενο στο (απρόσωπο) visum esse, ειδικό απαρέμφατο
cervam: υποκείμενο στο reverti
ad se: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει κατεύθυνση σε πρόσωπο και αναφέρεται στο reverti (έμμεση αυτοπάθεια).

Άσκηση ΙΙ.

Να αντικαταστήσετε χρονικά τα απρόσωπα ρήματα που ακολουθούν:

1. paenitet: στην οριστική
2. interfuit: στην οριστική
3. fit: στην υποτακτική
4. intellegitur:στην οριστική
5. videbatur: στο απαρέμφατο
6. succurrit: στην οριστική.

Λύση

1. paenitet: paenitet, paenitebat, paenitebit, paenituit, paenituerat, paenituerit
2. interfuit: interest, intererat, intererit, interfuit, interfuerat, interfuerit
3. fit: fiat, fieret, -, factum sit, factum esset
4. intellegitur: intellegitur, intellegebatur, intellegetur, intellectum est, intellectum erat, intellectum erit
5. videbatur: videri, visum iri, visum esse, visum fore
6. succurrit: succurrit, succurrebat, succurret, succurrit, succurrerat, succurrerit

Ημερομηνία τροποποίησης: 10/10/2011